7/12708

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

04 NİSAN 2006

Sayı : B.02.1.DTM.0.09.00.00-187-2847

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14/03/2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/12708-19225/48950 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları eki Hatay Milletvekili Sn. Züheyir AMBER tarafından verilen 7/12708 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

Ekler:
1-3 sayfa

DTM Hukuk Müşavirliği
İnönü Bulvarı No: 36 Emek 06100 ANKARA
Telefon: (0312) 212 59 01 Faks: (312) 212 34 16
e-posta: hukuk@dtm.gov.tr Elektronik ağ: www.dtm.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat : Hülya AKSAKALLI Hukuk Müşaviri

7/12708

Hatay Milletvekili Sn. Züheyir AMBER tarafından verilen 7/12708 sayılı soru önergesi:

Göreve geldiğimiz günden bu yana, üretici ve ihracatçılarımızın sorunlarını sürekli yakından takip etmekte ve bunlara en kısa sürede çözüm bulma hedefindeyiz. Bu bağlamda, bizzat benim başkanlığımda ve ekonomi ile ilgili tüm Bakanlar ve üst düzey bürokratların katılımıyla yapılan 9 Şubat 2006 tarihli Ekonomi Koordinasyon Kurulu Toplantısı'nda sektörümüzün sorunları ele alınmış ve başta girdi maliyetleri ile istihdam üzerindeki yükler olmak üzere çeşitli sorunlar masaya yatırılmıştır.

Bunun hemen ardından, 14 Şubat 2006 tarihinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin III. Türkiye Bölgesel ve Sektörel Ekonomi Şurası'nda ve son olarak 28 Şubat 2006 tarihinde yine tekstil ve konfeksiyon sektörü temsilcileri ile aynı konuları ve sektörümüzün taleplerini bir kez daha derinlemesine inceleme fırsatı bulunmuştur. Dolayısıyla, tekstil ve konfeksiyon sektörümüzün sorunlarının birçok platformda dile getirilme imkanı bulunmakta ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri mümkün olduğu surette uygulamaya konulmaktadır.

İhracatımızın sorunları ve çözüm önerilerinin ele alındığı yukarıda belirtilen bu üç toplantıda ortaya konulan öneriler sonucunda, tekstil ve konfeksiyon sektörüne yönelik KDV indirimi ve ihracatta KDV iadesinin 1 ay içinde ödenmesi kararları alınmıştır. KDV indirimine ilişkin gerekli mevzuat düzenlemesi 08/03/2006 tarihli ve 26102 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 06/03/2006 tarihli ve 2006/10138 sayılı "Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı" ile gerçekleştirilmiştir. Önümüzdeki dönemlerde sanayici ve ihracatçılarımızın gündeme getirdiği diğer önemli konularda atılacak adımlara ilişkin çalışmalarımız, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içerisinde sürdürülecektir.

Ekonomimiz içerisinde gerek istihdam, gerekse ihracat açısından önde gelen tekstil ve konfeksiyon sektöründe özellikle 2005 yılında darboğaz yaşandığı bir gerçektir. Esasen, Ülkemizin 24 Ocak Kararları ile başlattığı İhracata Dayalı Kalkınma Modelinin başarıyla uygulanmasında çok önemli görevler ifa etmiş olan bu sektörde yapısal olarak nitelendirilebilecek sorunlar sektörün başlangıcından bugüne dek var olagelmiş; ancak 2005 yılında dünya ticaretinde kotaların kalkması ve başta Çin olmak üzere düşük fiyatlı Uzak Doğu rekabeti ile bu sorunlar daha da hissedilir hal almıştır. Sektörün oldukça geniş kapsamlı sorunlarını bugünden yarına çözmek gerçekçi bir vaat olmamakla birlikte, mevcut koşullar altında alınabilecek tüm önlemleri uygulamaya koymakta tereddüt gösterilmemektedir.

Bu yeni kotasız döneme geçiş ise hiç şüphesiz ki aniden yaşanan bir süreç olmamıştır. On yıllık bir süreç içerisinde miktar kısıtlamalarının kademeli olarak tamamen kaldırılmasını öngören Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması hükümleri uyarınca, kota uygulayan ülkeler ilk üç aşamada tekstil ve hazır giyim ürünlerinin %51'ini serbestleştirmişlerdir. Son aşama olan 2005 yılı başında ise kotaya tabi bakiye %49 oranındaki ürünler DTÖ kurallarına entegre edilmek suretiyle bu ürünlerde de serbest ticaret düzenine geçilmiştir. Gelişmiş ülkelerin dünya tekstil ve hazır giyim ticaretinin ağırlığını oluşturan ürünleri son aşama entegrasyon sürecine bırakmaları nedeniyle, asıl serbest ticaret dönemi 1 Ocak 2005 tarihinde başlamış bulunmaktadır.

Kotaların kalkmasının muhtemel etkileri ve uluslararası pazarlarda yaşanacağı öngörülen rekabet, başta Dış Ticaret Müsteşarlığı olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarımız vesilesiyle çeşitli platformlarda gündeme getirilmiş ve sektörün yeni rekabet ortamında ayakta kalabilmesi için katma değeri yüksek, moda-marka ve tasarıma odaklanan bir yapısal dönüşüm geçirmesi gerektiği hususunda sektöre vizyon kazandırmak ve yönlendirmek amacıyla müteaddit defalar sektör temsilcileri bilgilendirilmiş, bu konuda birçok proje ve faaliyet hayata geçirilmiştir.

Kaldı ki; uzun yıllardır sektörün yapısal sorunları olarak gündeme getirilen pek çok konuda sektör temsilcileri ile görüşülerek, kendilerinin ortaya koyduğu çözüm önerileri dikkate alınarak, mümkün olduğu ölçüde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Tekstil ve konfeksiyon sektörü dünyada gerek üretim sürecinde yaratılan katma değer, gerekse ihracat gelirleri içindeki yüksek payı dolayısıyla, ekonomik kalkınma sürecinde ülkelerin kolayca vazgeçemediği bir sektördür.

Bu bağlamda, özellikle Ülkemiz gibi yoğun genç nüfusa sahip ülkelerde, tekstil ve konfeksiyon sektörünün önemli bir istihdam kaynağı olduğunun bilincinde olarak, sektörün uluslararası rekabet gücünü artıracak tüm tedbirler ele alınmakta ve alınmaya da devam edecektir. Tekstil ve konfeksiyon sektöründe, kalite, ülke imajı, moda, marka ve tasarım ile müşteri tercihlerine göre üretim yapabilen esnek üretim imkanları gibi değerler, uluslararası piyasalarda yaşanan olumsuz gelişmelere rağmen rekabetçi olabilmemizi sağlayacak avantajlarımızdır.

Düşük fiyatlı Uzak Doğu rekabetine karşı bu avantajlara odaklanılması sektörün geleceğini garanti altına almanın en emin yoludur. Kaldı ki, sektörümüz bu avantajlara odaklandığı ölçüde, esasen son üç yıldır ihracatta küçümsenemeyecek bir başarı elde etmiştir. Ülkemizin tekstil ve konfeksiyon ihracatı 2002 yılında %17, 2003 yılında %24, 2004 yılında %16 artarken, dünya ticaretinde kotaların kalktığı 2005 yılında bile %7 oranında artış gösterebilmiştir.

Bu doğrultuda, Türk ürünlerinin yurtdışında markalaşması, tanıtım ve tutundurulması ile Türk Malı imajının yerleştirilmesine yönelik olarak başlatılan TURQUALITY® Projesi ile İstanbul'da önümüzdeki Eylül ayında bir Moda Enstitüsü'nün de kurulmasını içeren Moda ve Tekstil İş Kümesi Projesi gibi AB fonlu projeler yoluyla sektörün moda yaratma ve markalaşma çabalarına destek olunmakta, firmalarımız İhracata Yönelik Devlet Yardımları kapsamında moda-marka desteğinden yararlandırılmaktadır.

İhracatta yeni pazarlara açılma ve mevcut pazarlarda payını güçlendirme hedefine yönelik olarak Destekleme Fiyat İstikrar Fonuna ayrılan kaynak ile İhracata Yönelik Devlet Yardımları kapsamında firmalarımıza yurtdışı fuarlara katılım, yurtdışı ofis-mağaza, pazar araştırması gibi destekler sağlanmaktadır. İhracata Yönelik Devlet Yardımları ve İhracat İadeleri kapsamında ihracatçılarımıza 2004 yılında 42,3 Trilyon TL tutarında ödeme gerçekleştirilmiş, 2005 yılında ise Devlet Yardımlarına 350 Trilyonluk bir kaynak tahsis edilmiştir. Aldığımız karar neticesinde 2006 yılında Destekleme Fiyat İstikrar Fonuna aktardığımız kaynak %43 oranında artırılarak, 500 Trilyona (500 Milyon YTL) çıkarılmıştır.

İhracatçılarımızın rekabet gücünü doğrudan etkileyen bir başka faktör de girdi maliyetleridir. Ekonomik program hedeflerinden taviz vermeden işgücü, enerji, finansman gibi alanlarda gerçekleştirilmekte olan iyileştirmeler, ihracatçılarımızın rekabet gücünü farklı bir yönden olumlu etkilemektedir.

Bu kapsamda, gerek Devlet Yardımları, gerekse Eximbank'a ayrılan kaynaklar artırılmakta olup faiz hadleri ve vadeler ihracatçılarımız için en uygun seviyelere çekilmektedir. İhracatçılarımızın finansman ihtiyacının karşılanmasında önemli bir görev üstlenen Türk Eximbank tarafından 10,5 Milyar Dolar tutarında Kısa Vadeli kredi kullandırılmıştır. Bu dönemde kredilendirilen firma sayısı 4.162 olup bu firmaların %70'i KOBİ niteliğindedir. 2003 yılından bugüne kadar TL kredi faiz oranlarında toplam 38 puana varan indirimler yapılmıştır. Türk Eximbank tarafından ihracatçılara günde ortalama 13 Milyon Dolar kredi kullandırılmaktadır.

7/12708

Öte yandan, üretim ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve sanayicilerimize dünya ile eşit şartlarda rekabet etme fırsatı sunmak amacıyla yaptığımız düzenlemelerin süreceğini belirtmek isterim. Bu çerçevede, özellikle bundan iki yıl önce yürürlüğe koyduğumuz 5084 Sayılı Kanun ile birçok ilimizde vergi ve sigorta primi teşvikleri ile enerji desteği açısından çok önemli avantajlar sağlanmıştır. Firmalarımızın yatırım tercihlerinde bunun dikkate alınması gerekmektedir.

Ayrıca, tekstil, konfeksiyon, halı, deri-deri mamulleri, ayakkabı sektörlerinde son dönemlerde yaşanan sorunların giderilerek sektörün rekabet gücünü artırmaya yönelik alınabilecek önlemler konusunda yapılan toplantılar neticesinde, söz konusu sektör ürünlerinde uygulanan KDV'nin %18'den %8'e indirilmesi ve ihracatta KDV iadesinin 1 ay içinde ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan, kurucularından olduğumuz Dünya Ticaret Örgütü'nün Tekstil ve Giyim Anlaşması uyarınca 2005 yılında kotaların kalkması sonucunda, yerli sanayinin düşük fiyatlı Uzakdoğu menşeli ithalattan zarar görmesini önlemek adına alınacak önlemler büyük önem kazanmıştır. Bu kapsamda, özellikle Çin menşeli ürünlerin ithalatında yaşanan artışa karşı Ülkemizce yine Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kuralları çerçevesinde, kota ve gözetim, kayda alma uygulamaları ve dampinge karşı önlemler etkin olarak uygulanmaktadır. Diğer DTÖ üyesi ülkeler tarafından da Çin'e karşı önlem alınması yönünde, konunun DTÖ gündeminde tutulması amacıyla özel sektör işbirliği ile çeşitli girişimlerde bulunulmuştur. Bu noktada, en önemli ihraç pazarlarımız olan Avrupa Birliği ve ABD'nin 2005 yılının ikinci yarısından itibaren tişörtler, pantolonlar, kazaklar gibi Ülkemizin de önemli ihracat yaptığı ürün gruplarında Çin'e karşı 2008 yılına kadar yeniden uygulamaya başladığı kotalar, ihracatının ağırlıklı bölümünü bu pazarlara yapan Ülkemiz firmaları açısından bir ölçüde rekabet avantajı sağlayabilecektir.

Malumları olduğu üzere, kamu kurumları içinde dış ticaret politikamızın geliştirilmesi ve yürütülmesinden sorumlu olan birim, Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanlığı'na bağlı olan Dış Ticaret Müsteşarlığı'dır. Dış Ticaret Müsteşarlığı gerek merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatı, gerekse İGEME ve İhracatçı Birlikleri gibi bağlı kuruluşları ile ihracatçımızla her an temas halinde son derece geniş bir alana yayılmış bir örgüt yapısına sahip bir kamu kurumu olarak öne çıkmaktadır.

Dış Ticaret Müsteşarlığı ile özellikle ihracatçılarımızın meslek kuruluşları olarak değerlendirebileceğimiz ve sektörel olarak örgütlenen İhracatçı Birliklerimiz arasında yaratılan etkin çalışma ve diyalog ortamı, özel sektör-kamu işbirliğinin en güzel örneğini sergilemektedir.